سرنوشت مبهم «دانشگاه جامع علمی-کاربردی»!

مدیران بیش از هزار دانشگاه جامع علمی کاربردی کشور که در جریان ۲۶ سال گذشته در مراکز تمامی استان‌ها راه‌اندازی شد، حالا و پس از دو دهه فعالیت باید بین ورود به بخش خصوصی یا تعطیلی مرکزشان یکی را انتخاب کنند؛ اتفاقی که با دستور مستقیم رئیس‌دولت دوازدهم عملیاتی خواهد شد و پیامدهای مطلوب و نامطلوب فراوانی را متوجه نظام آموزش عالی کشور خواهد کرد.

در دهه هفتاد و پس از پایان ناآرامی‌های بر آمده از جنگ تحمیلی، فرصت توسعه نظام آموزش عالی کشور بیش از پیش فراهم شد و دولت مستقر با آرزوی خدمت به علم و دانش کشور راه‌اندازی و توسعه مراکز علمی کاربردی را از سطح کاردانی تا دکتری در دستور کار خود قرار داد.

در زمانی که موضوع تأسیس و توسعه مراکز علمی کاربردی مورد توجه مسئولان کشوری قرار گرفت، یکی از مشکلات نظام اداری و اجرایی کشور فعالیت بخش زیادی از نیروهای فاقد تخصص و تحصیلات کافی در ادارات بود که دانشگاه‌های علمی کاربردی فرصت افزایش توانمندی‌های آنها را فراهم می‌کرد.

اگرچه این مراکز علمی در آغاز فعالیتشان توانستند خدمت قابل توجهی به ارتقای کیفیت و تخصص نیروهای اداری و مدیریتی کشور در دستگاه‌های مختلف دولتی بکنند، اما در ادامه و با توسعه لجام گسیخته آنها، این نگرانی پیش آمد که این مراکز در مسیری قرار بگیرند که رسالت اصلی آنها نیست و موضوع تداخل مسئولیت‌ها پیش آید.

با افزایش دانش‌آموختگان دانشگاهی در دانشگاه‌های سراسری و جذب آنها در سازمان‌های اداری و دولتی، آرام آرام رسالت مراکز علمی کاربردی مبنی بر آموزش تخصص به نیروهای اداری و مدیریتی به حاشیه رفت و این مراکز نیز در مسیر آموزش به دانشجویان عادی چون دانشگاه‌های سراسری و آزاد روی آوردند؛ اتفاقی که به نوعی موازی کاری با رسالت‌های سایر دانشگاه‌های کشور بود و این مراکز علمی کاربردی را از وظایف اصلی خود دور و به یک رقیب برای دانشگاه‌های سراسری تبدیل کرد.

البته در سال‌های اخیر دانشگاه‌های دولتی جدا از توجه به پذیرش دانشجوی عادی و نه کارمندان ادارات دولتی، به سمت رشته‌های کاربردی‌تر در بخش‌های خصوصی و فنی نیز رفتند که ورود آنها به این عرصه با توفیقات قابل قبولی نیز همراه شد.

با این حال افزایش جمعیت دانش آموختگان متخصص و نیروهای انسانی ماهر جامعه که در دانشگاه‌های سراسری، آزاد و پیام نور تحصیل کردند و در دستگاه‌های دولتی جذب شدند، رسالت اصلی مراکز علمی کاربردی را در استان‌های مختلف کشور زیر سؤال برد.

شاید همین موضوع دلیلی شد تا این مراکز با ورود به پذیرش دانشجوی عادی و افزایش ظرفیت پذیرش دانشجویان خود راه دیگری را انتخاب کنند و با موازی کاری با سایر دانشگاه‌ها، نه تنها از کارکرد اصلی خود فاصله بگیرند، بلکه زمزمه‌های اعتراض نسبت به خودشان را بلند کنند؛ زمزمه‌هایی که چرایی افزایش بی‌رویه دانشگاه در کشور و کاهش کیفیت خدمات‌رسانی به اساتید و دانشجویان را محور انتقادها قرار داده بود.

به نقل از تابناک؛ ورود دانشگاه جامع علمی کاربردی به رقابت با

ورود دانشگاه جامع علمی کاربردی به رقابت با دانشگاه‌های سراسری دلیلی شده است تا عالی‌ترین مقام اجرایی کشور دست به قلم ببرد و دستور تعطیلی این مراکز و یا خروج آنها از چارچوب حمایت‌های دولتی را صادر کند.

دانشگاه‌های سراسری و عملکرد ضعیف این دانشگاه در این هماورد نابرابر حالا دلیلی شده است تا عالی‌ترین مقام اجرایی کشور دست به قلم ببرد و دستور تعطیلی این مراکز و یا خروج آنها از چارچوب حمایت‌های دولتی را صادر کند.

سخن از دستور اخیر حسن روحانی است که در قالب ابلاغیه‌ای به وزرای علوم و بهداشت، اعلام کرد: حسب تصمیم جدید دولت، مراکز علمی- کاربردی وابسته به دستگاه‌های دولتی، باید حداکثر تا پایان سال تحصیلی ۹۸-۹۷ تعطیل یا با رعایت ضوابط به بخش خصوصی واجد شرایط واگذار شوند.

بر اساس این ابلاغیه همچنین پیش‌بینی بودجه عمومی کشور، تخصیص امکانات یا مجوز استخدامی یا کمک از طرف دستگاه‌های اجرایی برای موسسات و مراکز مذکور غیر مجاز اعلام شد.

دستوری که رئیس‌جمهور برای تعیین تکلیف مراکز علمی کاربردی صادر کرد، حاوی محاسن و نیز تهدیدهایی است که‌اشاره به آنها خالی از لطف نیست.

توسعه بیش از ظرفیت مورد نیاز مراکز علمی کاربردی در سال‌های گذشته آن هم با بودجه دولتی که با استناد به سخن مدیران کنونی این مرکز نیز غیرضروری بود، موضوع مهمی است که در گذشته هزینه‌های سنگینی را به دولت تحمیل کرد و خروجی چندانی نیز به همراه نداشت.

بنابراین مهم، اجرای چنین اقدامی که لازمه آن قطع حمایت‌های دولتی از مراکز علمی کاربردی است، در ادامه سبب خواهد شد تا از بین بیش از هزار مرکز فعال، آن دسته مراکزی که خروجی مشخصی ندارند از چرخه آموزش کشور خارج شوند و مراکز موثر و مفید نیز زیر نظر بخش خصوصی به فعالیت اثر بخش خود ادامه دهند.

این مهم سبب خواهد شد تا دست دولت برای حمایت از دانشگاه‌های سراسری و اصلی کشور بازتر شود و موضوع آموزش عالی کشور با نظام و قوام بیشتری به مسیر خود ادامه دهد.

با این حال نگرانی مهمی که در این حوزه مطرح است اینکه ورود بخش خصوصی به حوزه‌هایی که تاکنون بخش خصوصی آن را مدیریت می‌کرد، در دهه‌های گذشته ورود موفق و امیدوارکننده‌ای نبوده است.

به بیان بهتر در هر بخشی که دولت اجازه ورود بخش خصوصی را صادر کرد بنا به هزاران دلیل از جمله رابطه و لابی‌های پشت پرده ضربات سنگینی به اقتصاد و وضعیت اجتماعی کشور وارد شد که این نگرانی در مورد نظام آموزش عالی کشور نیز در همین سطح وجود دارد.

باید منتظر بود و دید دولت دوازدهم در فرایند عملیاتی کردن این ابلاغیه چگونه عمل می‌کند و تا چه حد در کاهش خسارت و تهدیدهای برآمده از آن موفق خواهد بود. یا این ابلاغیه صرفاً یک اقدام نمایشی برای کاهش انتقادات از دولت و وضعیت نامطلوب نظام آموزشی کشور است و یا خواهد توانست افق‌های روشنی را پیش روی نظام آموزش عالی کشور باز کند؟

حضور «تماشایی» دانشگاهیان در جشن انقلاب

راهپیمایی ۲۲ بهمن امسال با حضور گسترده جامعه دانشگاهی و دانشجویان همراه بود. در همین رابطه دانشگاه‌های تهران، شریف، امیرکبیر، امام صادق علیه‌السلام، امام حسین علیه‌السلام، دانشگاه آزاد اسلامی و... اقدام به برپایی غرفه‌های متعدد و برگزاری برنامه متنوع نمودند.

مراسم راهپیمایی ۲۲ بهمن‌ماه در سی‌ونهمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی مانند هر سال با حضور اقشار مختلف مردم به ویژه دانشجویان، تماشایی شد. تشکل‌های دانشجویی و اتحادیه‌های بزرگ دانشجویی برای هرچه باشکوه‌تر برگزار شدن این روز، غرفه‌هایی در مسیر راهپیمایی برپا کردند و برنامه‌های متنوعی برای راهپیمایان در نظر گرفتند.

اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانشجویان مستقل، روبه‌روی درب اصلی دانشگاه تهران غرفه خود را برپا کردند. جمع‌آوری مطالبات مردم، توزیع نشریه خبرنامه دانشجویی متعلق به این اتحادیه و ارائه گزارش عملکرد اتحادیه از جمله اقدامات این تشکل دانشجویی است. همچنین تعدادی از دانشجویان عضو اتحادیه دفتر تحکیم وحدت شعارنوشته‌هایی حاوی مطالبات مردمی را به نمایش گذاشتند.

در غرفه دانشگاه‌های علوم‌پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی نهالی به صورت نمادین که یادآور نهال انقلاب است، توزیع شد. توزیع نشریه علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی از دیگر فعالیت‌های این غرفه است.

دانشگاه آزاد اسلامی با برپایی غرفه‌هایی در طول مسیر راهپیمایی برنامه‌های فرهنگی و خدمت‌رسانی برای راهپیمایان تدارک دیدند.

از دیگر غرفه‌های حاضر در مراسم غرفه مربوط به دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران بود. مدیر روابط عمومی دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات درخصوص برنامه‌های غرفه این دانشگاه در مراسم جشن باشکوه انقلاب اسلامی توضیح داد: واحد علوم و تحقیقات غرفه‌ای را احداث کرده که به ماموریت‌های دانشگاه، ایده پردازی و ارائه راه‌حل‌های عملیاتی برای مسائل و مشکلات جامعه می‌پردازد تا با حضور اساتید و کارشناسان این مسائل را در روزی که برای کشور اهمیت زیادی دارد تداعی کنیم.

وی افزود: ما از بستر راهپیمایی استفاده کردیم تا از حضور شهروندان برای گفت‌وگوی جامعه و دانشگاه که هنوز به طور کامل شکل نگرفته استفاده کنیم. با وجود آنکه هر خانواده‌ای دانشجو دارد و به نوعی درگیر مسئله ارتباط دانشگاه و جامعه می‌باشد باید از این حضور پرشور برای ارائه توانایی‌های دانشگاه استفاده کرد.

نامبرده ادامه داد: بر همین اساس تصمیم گرفتیم در غرفه دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات با همکاری گروه نوآوران شبکه افق و شبکه دو سیما برنامه‌ای را اجرا کنیم که مسائل جامعه را از مشکلات جوانان گرفته تا مسائل اقتصادی و مدیریت بحران در این غرفه مطرح شود و در مسیر راهپیمایی شهروندان نظرات خود را و راه‌حل‌های پیشنهادی خود را به ما ارائه دهند. این بهترین فرصت است که شهروندان از اساتید و دانشجویان و معلمان گرفته تا کارگران و اقشار مختلف جامعه بتوانند نظرات خود را درباره مسائل اصلی جامعه ارائه دهند تا اساتید دانشگاه نظرات آنها را شنیده و برای راه‌حل‌های پیشنهادی ایده‌های مناسب و کاربردی ارائه کنند.

مسئول روابط عمومی این دانشگاه در پایان خاطرنشان کرد: در واقع این کار نمادی از مشارکت اجتماعی و جلب مشارکت اجتماعی برای حل مسائل کشور است. چیزی که نیاز مبرم جامعه است و فرهنگی که باید در دانشگاه و جامعه نهادینه شود تا به اعتماد به نفس بیشتر کشور منجر شود.

از دیگر غرفه‌های فعال دانشجویی در مراسم امسال، غرفه دانشگاه صنعتی شریف بود. مسئول سیاسی بسیج دانشگاه صنعتی شریف درخصوص فعالیت‌های غرفه بسیج دانشگاه توضیح داد: یکی از فعالیت‌هایی که در این غرفه انجام می‌شود دریافت نامه شهروندان به مسئولان کشور می‌باشد. از مردم خواسته شده تا مطالبات به حق خودشان را از دولت، قوه قضائیه، مجلس، فرمانده سپاه، شهرداری و کمیته امداد و صدا و سیما در برگه‌هایی یادداشت کنند و به بسیج دانشگاه بسپارند. در مقابل بسیج دانشجویی متعهد می‌شود تا این نامه‌ها را به مسئولان برساند و مردم می‌توانند از طریق سربرگ‌ها پیگیر فرآیند نامه خود باشند.

وی در ادامه توضیح داد: نمایشگاه دستاوردهای دانشگاه صنعتی شریف نیز در این غرفه دایر شده و از جمله فعالیت‌هایی که بسیج دانشجویی انجام داده می‌توان به اردوهای جهادی‌اشاره کرد، اما مهم‌ترین قسمت غرفه بسیج دانشجویی دانشگاه شریف شنیدن صحبت‌های مردم و در اختیار گذاشتن تریبون به آنها می‌باشد تا بتوانند مطالبات خود را اعلام کنند به همین منظور افرادی که می‌خواهند می‌توانند با دوربین بسیج دانشجویی دانشگاه شریف مصاحبه کنند.

وی در ادامه توضیح داد: نمایشگاه دستاوردهای دانشگاه صنعتی شریف نیز در این غرفه دایر شده و از جمله فعالیت‌هایی که بسیج دانشجویی انجام داده می‌توان به اردوهای جهادی‌اشاره کرد، اما مهم‌ترین قسمت غرفه بسیج دانشجویی دانشگاه شریف شنیدن صحبت‌های مردم و در اختیار گذاشتن تریبون به آنها می‌باشد تا بتوانند مطالبات خود را اعلام کنند به همین منظور افرادی که می‌خواهند می‌توانند با دوربین بسیج دانشجویی دانشگاه شریف مصاحبه کنند.

از سوی دیگر؛ مسئول غرفه دانشگاه افسری امام حسین علیه‌السلام درخصوص فعالیت‌های غرفه این دانشگاه توضیح داد: در این غرفه کتاب‌های شهید مطهری و کتاب‌های پرفروش دفاع مقدس با تخفیف مناسب به شهروندان ارائه می‌شود. همچنین گروه موسیقی دانشگاه قطعه‌های انقلابی را برای مردم همیشه در صحنه کشور می‌نوازند.

وی تاکید کرد: در غرفه کودک دانشگاه افسری امام حسین علیه‌السلام از کودکان خواسته شده تا نقاشی‌هایی پیرامون راهپیمایی ۲۲ بهمن بکشند تا به آنها جوایزی داده شود. همچنین در غرفه نوجوان دلنوشته‌های انقلابی نوجوانان از آنها دریافت می‌شود و به آنها جوایزی اعطا می‌شود.

نامبرده در پایان خاطرنشان کرد: همچنین اقلام فرهنگی نظیر قاب عکس و بادبادک‌هایی با مضامین انقلابی به افراد حاضر در غرفه داده می‌شود و از بازدیدکنندگان در جشن پیروزی انقلاب پذیرایی می‌کنیم.

غرفه دانشگاه امام صادق علیه‌السلام نیز از دیگر غرفه‌های دیدنی مراسم ۲۲ بهمن امسال بود. مسئول غرفه بسیج دانشجویی دانشگاه امام صادق علیه‌السلام در مسیر راهپیمایی ۲۲ بهمن شهر تهران با تشریح برنامه‌های پیش‌بینی شده در این غرفه گفت: بسیج دانشجویی دانشگاه امام صادق علیه‌السلام در این غرفه در زمینه گفتمان سازی و مردمی سازی و ستاد اقتصاد مقاومتی که گفتمان رهبر معظم انقلاب است فعالیت می‌کند.

وی گفت: دانشجویان بسیجی در حضور راهپیمایان به روایتگری اقتصاد مقاومتی و روشنگری در زمینه موضوعات کاربردی مرتبط با اقتصاد مقاومتی مانند مصرف کالاهای داخلی، نقش زنان و مادران در اقتصاد مقاومتی و تحریم‌های ظالمانه علیه مردم کشورمان می‌پردازند.

به گزارش خبرگزاری دانشجو؛ نامبرده با اشاره به نقش اردوهای جهادی در تحقق اقتصاد مقاومتی تصریح کرد: در این غرفه دانشجویان جهادی به معرفی اردوهای جهادی و نقش آنها در بحث محرومیت زدایی و کمک به محرومین می‌پردازند.

وی با اشاره به اینکه دانشگاه امام‌صادق علیه‌السلام دارای دو گروه جهادی به عنوان عبادالرحمن و شهیداحمد کاظمی است، تصریح کرد: گروه ۴۰ نفره جهادی عبادالرحمن از ۱۶ تا ۲۶ اسفند جهت انجام فعالیت‌های پزشکی، عمرانی، فرهنگی و محرومیت زدایی به مناطق زلزله‌زده سرپل ذهاب استان کرمانشاه اعزام می‌شوند.

وی تصریح کرد: همچنین گروه جهادی شهیداحمد کاظمی طی دو بازه زمانی و از ۱۵ تا ۲۵ اسفند و از ۲۵ اسفند تا ۴ فروردین به جزیره هرمز اعزام می‌شوند.

وی تعداد دانشجویان جهادی اعزامی به جزیره هرمز را حدود ۶۰۰ نفر اعلام کرد و افزود: در این اردو خدمات دندان پزشکی و پیراپزشکی ارائه و فعالیت‌های عمرانی، آموزشی، محرومیت زدایی و فرهنگی انجام می‌شود.

مسئول غرفه دانشگاه امام صادق بااشاره به اینکه دانشجویان جهادی هم زمان با برپایی غرفه در مسیر راهپیمایی اقدام به جمع‌آوری کمک‌های مردمی می‌کنند، اظهار کرد: امیدواریم که این غرفه بتواند در جهت معرفی هر چه بهتر اقتصاد مقاومتی و استفاده از کالاهای داخلی به مردم کمک کند.

وی با اشاره به اینکه بخش کودک از بخش‌های جانبی غرفه دانشجویان بسیجی دانشگاه امام صادق علیه‌السلام است، افزود: در این غرفه اقتصاد مقاومتی به زبان کودکانه در زمینه مصرف لوازم التحریر داخلی و ضرورت صرفه‌جویی مطرح می‌شود.

وی افزود: همچنین در بخش کودک مسابقاتی تدارک دیده شده که در پایان به کودکان جایزه‌هایی از محصولات ایرانی اهدا می‌شود.

در عین حال، تریبون آزاد و طرح مطالبات مردمی در راهپیمایی ۲۲بهمن به همت بسیج دانشجویی دانشگاه تهران و دانشگاه امیرکبیر نیز برگزار شد.

وقتی بازار پایان‌نامه‌فروشان سکه می‌شود!

نگاه ابزاری به علم و دانشگاه یکی از مباحثی است که به موضوع فروش علم دامن می‌زند در واقع دانشجویی که صرفاً برای گرفتن مدرک به محیط علمی و دانشگاه می‌رود، میلی هم به پژوهش و نوشتن پایان‌نامه ندارد و با پرداخت مبلغی معین تحصیل خود را به پایان می‌رساند!

تصویری آشنا و نوشته‌هایی وسوسه‌انگیز در دیوارهای دانشگاه‌های کشور و زمزمه فروش پایان‌نامه و مقاله در گوش دانشجویان حین ورود به محیط علمی و آکادمیک و پخش تراکت‌هایی که فروش علم و پژوهش را نشانه رفته است مدت‌هاست آژیر خطر علم فروشی در کشور را به صدا درآورده است.

روی اغلب این تراکت‌ها نوشته شده است «تحقیق شما را انجام می‌دهیم»، «تحقیق فوری»، «تحویل پایان‌نامه در چند روز» و «فروش مقاله علمی»، از نمونه عناوینی است که این روزها بین دانشجویان توزیع می‌شود، همچنین انتشار مقاله در مجلات ISI را به عنوان یک امر معمول جا انداخته‌اند که در تلاش هستند با ترغیب دانشجویان به تبدیل پایان‌نامه خود به کتاب، موفقیت آنها در آزمون دکتری را تضمین کنند!

از شاخص‌ترین مکان‌هایی که انبوهی از فروش علم صورت می‌گیرد میدان انقلاب تهران است که گویا یک مرکز خرید رسمی و علنی برای فروش علم است، روی زمین و دیوار و هوا برچسب‌هایی با مضمون فروش پایان‌نامه و... قابل رویت است! و جالب‌تر هم اینکه افرادی تحت عنوان «دادزن» به استخدام این دفاتر جهت راهنمایی و ترغیب دانشجویان به این عمل غیرفرهنگی، برآمده‌اند.

سال‌های زیادی از این موضوع تکراری پایان‌نامه فروشی می‌گذرد و مسئولین مرتبط به این داستان، صرفاً موضع‌گیری‌های ظاهری داشته‌اند و در مقام عمل نه یک کار فرهنگی برای حل و فصل کردن این داستان شکل می‌گیرد نه یک اقدام قانونی جهت برخورد با پدیده علم فروشی توسط فروشندگان که نتیجتاً این افراد به تخلف علمی خود ادامه می‌دهند.

سیاست نادرست جذب حداکثری دانشجویان و عدم راستی آزمایی علمی حقیقی از دانشجویان یکی از اضلاع اصلی علم فروشی است، پایان‌نامه در حقیقت حاصل و خروجی تحصیلی چند ساله یک دانشجو است که به راحتی و سهل‌انگاری مسئولین این مهم خرید و فروش می‌شود.

حالا نزدیک دو سال پس از داغ‌شدن بحث مبارزه با پایان‌نامه‌فروشی در ایران و گزارش‌های مکرر در این باره، اگرچه لایحه مقابله با تخلفات علمی تبدیل به قانون و ابلاغ شده اما در میدان انقلاب به عنوان سمبل و نماد این موضوع اثری از تغییر در این بازار به چشم نمی‌خورد! ماجرایی که مدت‌ها قبل با حذف ۵۸ مقاله محققان ایرانی از هفت نشریه علمی معتبر دنیا آن‌هم به دلیل تقلب علمی آغاز شد و با گزارش مجله ساینس از بازار پایان‌نامه‌فروشی در ایران ابعاد جهانی پیدا کرد.

فروش علم در کنار صدماتی که به سیستم علمی کشور و فضای روانی حاکم بر آن وارد می‌کند از منظر شکلی هم بدون تردید آبروی علمی کشور را در فضای بیرونی یعنی فضای جهانی مخدوش خواهد کرد و اعتبار علمی ایران را در فضای علمی دنیا مخدوش و متاثر می‌کند.

این رخداد در درازمدت موجب نقصان علمی و زیان دانشگاه‌ها و نهادینه شدن این امر زشت و غیر فرهنگی در حوزه علمی کشور می‌شود که نتایج جبران ناپذیری را به ساختار علمی وارد می‌کند، و در نهایت فروش علم باعث تحریک قشر دانشجو به تن پروری فکری در راستای پژوهش و کار تولید علم شده است.

نگاه ابزاری به علم و دانشگاه یکی از مباحثی است که به موضوع فروش علم دامن می‌زند در واقع دانشجویی که صرفاً برای گرفتن مدرک به محیط علمی و دانشگاه می‌رود، میلی هم به پژوهش و نوشتن پایان‌نامه ندارد و با پرداخت مبلغی معین تحصیل خود را به پایان می‌رساند. عموم خانواده‌ها طبیعتاً میل به تحصیل فرزندان خود در دانشگاه دارند اما غافل از آنکه سال‌هاست عموم فارغ‌التحصیلان در حرفه‌هایی غیر از مدرک دانشگاهیشان، فعالیت می‌کنند.

اما حقیقت امر این است که تصمیم سینوسی و ثبت‌نام کنکور و در نهایت رفتن به دانشگاه و مدرک گرفتن برای قشری که نگاهشان به دانشگاه صرفا کسب «عنوان» است، تنها پاک کردن صورت مسئله است!

امروز فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های معتبر و به نام هم با معضلی به اسم شغل مرتبط با مدرک دانشگاهی بخوانید معظل بیکاری، دست و پنجه نرم می‌کنند، در واقع عرضه و تقاضا و به تعبیری میزان اشتغالی که دولت هر ساله ایجاد می‌کند در قیاس با خروجی دانشگاه‌ها به هیچ وجه قابل قیاس نیست.

به اعتقاد بسیاری از کارشناسان به دلیل عدم ایجاد ظرفیت‌های کافی در بازار کار بسیاری از فارغ‌التحصیلان حتی با تحصیلات عالیه شانس پیدا کردن شغل را ندارند. علاوه‌بر این بسیاری از فارغ‌التحصیلان دوره عالیه دانشگاه‌ها باید در مراکز تحقیقاتی کشور مشغول شوند که این مراکز نیز وجود ندارند و تعدادشان بسیار کم است.

چندی پیش قائم‌مقام وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در حاشیه نوزدهمین جشنواره جوان خوارزمی اظهار داشت: اگر دانشگاه‌ها به سمت دانشگاه خلاق و کارآفرین بروند علاوه بر اشتغال فارغ‌التحصیلان برای دیگران نیز می‌توانند شغل ایجاد کنند.

در واقع مدرک محوری دو مشکل را ایجاد می‌کند، ابتدا به ساکن فقدان انگیزه جهت یک اقدام و تحول علمی در دانشجو و دوم هم سوق داده شدن این دانشجو به مراکز خرید پایان‌نامه که در نهایت منتج به فروش علم و فوت وقت و پول خانواده دانشجو می‌شود که در نهایت دانشجو بدون تخصص و تحقیق و پژوهش راهی بازار کار می‌شود.

به نقل از خبرنامه دانشجو؛ جالب اینجاست سال گذشته سه کشور کره جنوبی، ژاپن و فنلاند بیشترین درصد تولید ناخالص ملی‌شان را صرف تحقیق و توسعه کردند که حضور دو کشور شرق آسیایی به نوعی بیانگر تفاوت فضای دانشگاهی ما را نشان می‌دهد.

در واقع تحقیق و توسعه به طورکلی یعنی پولی که دولت‌ها، سازمان‌های غیرانتفاعی و نهادهای کسب وکاری به ترویج و توسعه علم اختصاص می‌دهند.

۱- کره جنوبی

در این کشور شرق آسیا بیشترین درصد از تولید ناخالص ملی صرف تحقیق و توسعه یا همان ترویج علم می‌شود. کره‌ای‌ها در سال ۲۰۱۴ میلادی ۲/۴ درصد و در سال پیش از آن یعنی ۲۰۱۳ میلادی ۱/۴ درصد از تولید ناخالص ملی خود را به گسترش علم اختصاص داده‌اند. این کشور که برندهای شناخته شده‌ای از حوزه صنعت گرفته تا تکنولوژی دارد، وقت، نیروی انسانی و بودجه کلانی برای تحقیقات اختصاص می‌دهند.

۲- ژاپن

قطعا تعجبی ندارد که ژاپنی‌ها جزء بالانشین‌های جدول کشورهایی باشند که بیشترین درصد تولید ناخالص ملی را به تحقیق و توسعه اختصاص می‌دهند. کشوری که ساخت روبات در آن تقریبا درحال تبدیل شدن به یک کار روتین و معمولی است، بدون شک درصد بالایی از تولید ناخالص ملی خود را در مقایسه با سایر کشورها به تحقیق و توسعه اختصاص می‌دهد. ژاپنی‌ها در سال ۲۰۱۴ میلادی ۳/۵۸ درصد از تولید ناخالص ملی شان را در قالب بودجه به بخش تحقیق و توسعه اختصاص دادند و در سال قبل از آن یعنی ۲۰۱۳ میلادی ۳/۴۸ درصد از تولید ناخالص ملی شان در اختیار علم قرار گرفت.

۳- فنلاند

در این کشور کوچک منطقه اسکاندیناوی هم درصد بالاتری از تولید ناخالص ملی در مقایسه با سایر کشورها به تحقیق و توسعه اختصاص داده می‌شود. کشور که اکنون سومین نیروگاه هسته‌ای قدرتمند جهان را در اختیار دارد، سال ۲۰۱۴ میلادی ۳/۱۷ درصد از تولید ناخالص ملی را به تحقیق و توسعه اختصاص داد. در سال قبل آن میزان بیشتری از تولید ناخالص ملی یعنی ۳/۲۸ درصد را به علم اختصاص دادند.

در نهایت انتظار می‌رود دستگاه‌های مرتبط با این موضوع مهم نظیر وزارت علوم، کمیسیون آموزش و تحقیقات و... با یک اقدام و تصمیم به هنگام مانع از فروش علم بعنوان تخلف علمی‌شوند که این امر مستلزم یک کار فرهنگی در کنار اجرای قانون نیز می‌باشد چراکه ابتدا یک دانشجو باید به این جمع‌بندی برسد که خرید پایان‌نامه یعنی یک رزومه خالی از تخصص!

یادداشت دانشجویی

فتنه‌ها و انقلابی دیگر

حدود ۴۰ سال از پیروزی انقلاب می گذرد و اغلب مردم فکر می کنند که انقلاب، همان سال ۵۷ تمام شد و دیگر نیازی نیست که مجدداً همان شعارها را با اهدافی بزرگتر دنبال کنند که البته وقتی هدف بزرگتر می‌شود شعارها هم می‌توانند تغییر کنند ولی باید گفت سال ۵۷ تازه انقلاب اسلامی شروع شد.

روشن‌تر بگویم؛ یک عده‌ای (رهبران نهضت و گروه اندکی از مردم) خواهان سرنگونی رژیم پهلوی شدند. وقتی انگیزه و هدفشان را برای عده‌ای دیگر (بقیه مردم) توضیح دادند، مردم هم پیروی کردند چون از تحقیر و توهین و عدم امنیت و عدم استقلال خسته شدند و نمی‌خواستند زیر بار منت آمریکا و انگلیس باشند.

هیچ نظام سیاسی در دنیا نیست که قانونش را به مردم کشورش عرضه کند و نظرشان را در خصوص آن قانون بپرسد جز نظام سیاسی جمهوری اسلامی ایران که قانون اساسی‌اش را با دستور امام امت به همه‌پرسی گذاشت و بعد تشکیل حکومت داد؛ چون نظام‌های سیاسی اغلب کشورهای دنیا بر مبنای دموکراسی و لیبرال غربی است و احترام به رأی مردم در آن کشورها فقط شعار است ولی در کشور ما، هم مردم سالاری دینی حاکم است و هم، رأی مردم محترم است و مردم باید نتیجه انتخاب و رأی خود را ببینند. البته هیچکس نَه ادعا می‌کند و نَه می‌تواند ادعا کند که بعد از ۴۰ سال، کشور هیچ مشکلی ندارد (که اگر ادعا کند دروغ گفته است!) ولی به صراحت می گوییم انقلاب اسلامی ایران، استکبار جهانی را که ادعای کدخدایی و خدایی جهان را داشت (و دارد!) بیرون انداخت و نشان داد که اگر ستمدیده بخواهد، می‌تواند مقابل ستمگر و زورگو بایستد.

۲۲ بهمن‌ها آمدند و رفتند و می‌آیند و جالب اینجاست که راهپیمایی هر سال (همچون امسال) از سال قبل باشکوه‌تر برگزار می شود و این یعنی کسانی که می خواهند با پخش شایعات، جوانان و کسانی که انقلاب را ندیده‌اند مأیوس کنند، نتوانسته‌اند نوکریِ آمریکا را به‌درستی انجام دهند؛ بله! کسانی هستند که نظام را قبول ندارند ولی استقلال و اقتدار کشورشان را دوست دارند و به همین خاطر در راهپیمایی شرکت می‌کنند؛ این عده می‌دانند که اگر انقلاب اسلامی نبود، استقلال کشور هم نبود، ولی به خاطر لجبازی سیاسی به این واقعیت روشن اعتراف نمی‌کنند؛ همانگونه که برخی نظام را قبول ندارند ولی پای صندوق‌های رای حاضر شده و رأی خود را داخل صندوق‌ها می‌اندازند.

از همان ماه‌های اول پیروزی انقلاب اسلامی، فتنه‌های آمریکایی- انگلیسی خودش را نشان داد و البته از این نکته نباید غافل بود که اگر در داخل، منافقان و مزدوران آمریکایی (برخی مسئولین به ظاهر متدین و ولایتمدار و آقازاده‌ها) نبودند، دشمن هم نمی‌توانست به فتنه‌گریِ فتنه‌گران امیدوار باشد.

اولین فتنه‌گری و کارشکنی‌ها در پای صندوق‌های رأی خودش را نشان داد که تا امروز هم ادامه دارد. آبان سال ۵۸ هم، دانشجویان مسلمان پیرو خط امام با تسخیر لانه جاسوسی آمریکا اتاق فکرِ فرماندهیِ فتنه‌ها را از کشور بیرون انداختند ولی همانطور که گفته شد دشمن برای ادامه فرماندهی فتنه‌گری‌های خود، به منافقین و مزدوران داخلی چشم امید بسته است؛ همانطور که سال ۸۸ ، اوباما از فتنه‌گران حمایت کرد و امسال هم ترامپ از فتنه‌گران حمایت کرد؛ اگر چه راهشان دو تاست ولی هدفشان یکی است.

هدف نهایی فتنه‌ها، ضدیت با اصل مترقی ولایت فقیه و ناراضی نشان دادن مردم از انقلاب و نظام اسلامی بوسیله شایعات و بزرگ‌نمایی مشکلات است؛ قبلا گفته شد که هیچ‌کس نمی‌تواند وجود مشکلات را انکار کند ولی بین اعتراض و انتقاد به مشکلات و اعتراض به نظام و انقلاب ۵۷، تفاوت وجود دارد. وجود مشکلات بخاطر تفکرِ مدیران و مسئولانی است که می‌خواهند مجددا سلطه غرب را بر کشور حاکم کنند؛ صریح تر بخواهم بگویم اینطور می‌گویم که کشور ما در این چند سال اخیر، دچار نوعی از زندگی و تفکر غربزدگی دچار شده که گاهی متمایل به مکتب اسلام می‌شویم و گاهی متمایل به مکتب غربی؛ یعنی مسئولان در عمل پیرو ولایت نیستند ولی نکته اینجاست که موقع بزنگاه، گروه‌های زیادی از مردم به میدان می‌آیند و حمایت خودشان را از نظام اسلامی، انقلاب ۵۷ و ولایت فقیه نشان می‌دهند؛ مانند راهپیمایی‌هایی که در شهرهای مختلف کشور پس از اغتشاشات دی ماه اخیر انجام شد.

کسی انقلاب ۵۷ را به مردم آن زمان تحمیل نکرد بلکه وقتی مردم خواستند رژیم پهلوی را عوض کنند، رهبران نهضت و در رأس آنها امام(ره)، این خواستِ مردم را هدایت و رهبری کردند؛ خودِ امام هم، بعد از ۲۲ بهمن ۵۷ و پیروزی انقلاب، صراحتا به مردم گفت که اگر حکومت اسلامی نمی خواهند در صندوق‌های رأی، رأی منفی بیندازند؛ یعنی اختیار با خودِ مردم بود و اکنون هم هست.

کلام آخر را سر بسته می‌گویم؛ با آمد و شدِ فتنه‌ها و درس عبرت گرفتن از آنها و در فضایی که پر است از تهمت و شایعات علیه نظام و انقلاب و ولایت، داریم به سمتی پیش می‌رویم که در آینده‌ای نَه چندان دور انقلابی دیگر لازم خواهد بود که البته شعارهای آن موقع با الان متفاوت خواهد شد ولی هدف کامل‌تر خواهد بود؛ برای درک بهتر این موضوع، دهه فاطمیه (سلام‌ا... علیها) درس‌های زیادی به ما می‌دهد. کسانی که به نام حفظ حکومت و به بهانه آن، حق مولا علی(علیه‌السلام) را در سقیفه غصب کردند و حضرت فاطمه (سلام‌ا... علیها) را، فقط به خاطر دفاع از ولایت، شهید کردند ولی علی (علیه‌السلام) سکوت کرد تا عاشورا اتفاق افتاد و حق، برای همه بشریت تا قیامت، معلوم شد.

*** رسول مخلصی**
فعال دانشجویی

قابل توجه اساتید حوزه و دانشگاه تشکل‌های دانشجویی، دانشجویان و طلاب محترم

«صفحه دانشگاه کیهان» از اخبار، بیانیه‌ها، مقالات، یادداشت‌ها و تحلیل‌های فرهنگی یا سیاسی مرتبط با مقولات دانشجویی استقبال می‌کند. علاقه‌مندان می‌توانند فایل حروفچینی شده مطالب مدنظر خود را به رایانامه **Daneshgah@Kayhan.ir** یا نمابر **۰۲۱-۳۳۱۱۱۱۲۰** ارسال نمایند. بدیهی است که روزنامه کیهان در ویرایش، تلخیص، انتشار یا عدم انتشار متون ارسالی، آزاد است.